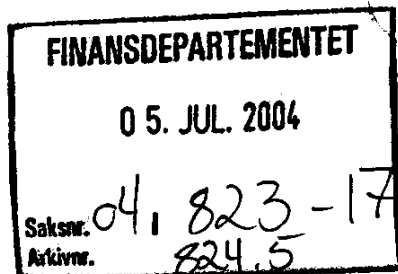

Finansdepartementet
Lovavdelingen
Postboks 8008 - Dep.
0030 OSLO

Dato: 02.07.2004
Vår ref.: 2004/00262
NØA/BEH
Deres ref.: 04/823 SL EF/KR

Høringsuttalelse – bindende forhåndsuttalelser fra ligningskontorene og tidsbegrensning for virkningen av visse forhåndsuttalelser

Finansnæringens Hovedorganisasjon (FNH) har med brev av 29.04.04 fra Finansdepartementet mottatt høringsnotat om bindende forhåndsuttalelser utarbeidet av en intern arbeidsgruppe i Skattedirektoratet.

Dagens ordning

Ordningen med utstedelse av bindende forhåndsuttalelser i skatte- og avgiftssaker er i henhold til lov av 15. desember 2000 nr. 92 tillagt Skattedirektoratet. Ordningen går ut på at skatte og avgiftspliktige kan be om Skattedirektoratets vurdering av de skatte- og/eller avgiftsmessige konsekvensene av planlagte fremtidige transaksjoner. Svaret vil være bindende i den forstand at den skatte- og avgiftspliktige kan forlange at svaret legges til grunn ved den senere skatte- og/eller avgiftsfastsettelsen. For at uttalelser skal være bindende, må transaksjonen være gjennomført i samsvar med de faktiske forutsetninger som lå til grunn for uttalelsen.

Høringsnotatets forslag til endringer

I høringsnotatet fra Skattedirektoratet blir det foreslått å utvikle dagens ordning med bindende forhåndsuttalelser slik at ligningskontorene får myndighet til i en viss utstrekning å gi bindende ligningssvar. Finansdepartementet ber spesielt om at høringsinstansene ser nærmere på forslaget om at anmodninger som gjelder disposisjoner med en verdi på mer enn 10 millioner kroner alltid skal rettes til Skattedirektoratet. I dagens ordning med bindende forhåndsuttalelser fra Skattedirektoratet er det ikke regulert noen tidsmessig avgrensning av uttalelsens bindende virkning. Høringsnotatet reiser spørsmålet om en slik tidsavgrensning bør innføres, men uten at det foreslås noen endringer på nåværende tidspunkt. En tidsmessig avgrensning av uttalelsens bindende virkning vil være begrunnet i behovet for å rette opp uriktige avgjørelser, unngå langsiktige virkninger av dem og sikre likebehandling.

FNH støtter utvidet rolle for ligningskontorene

Ligningskontorene har i dag en utstrakt veiledningsplikt i skatte- og avgiftssaker. Uttalelser gitt i forbindelse med en slik veiledning er imidlertid ikke bindende ved den påfølgende ligningsbehandlingen. FNH mener i likhet med høringsnotatet at det for mindre kompliserte saker vil være hensiktsmessig og forsvarlig å utvide ligningskontorenes rolle til å gi bindende forhåndsuttalelser i skatte- og avgiftssaker. Dagens ordning med bindende forhåndsuttalelser fra Skattedirektoratet er hjemlet i kapittel 3A i lov av 13. juni 1980 nr 24 om ligningsforvaltning (ligningsloven) og forskrift av 12. oktober 2001 nr. 1184 om bindende forhåndsuttalelser i skatte- og avgiftssaker. Ved innføring av muligheten for bindende forhåndsuttalelser fra ligningskontorene foreslås også ligningskontorenes saksbehandling hjemlet i ovennevnte lov- og forskriftsverk. FNH mener at felles lovgrunnlag må anses som en forutsetning for å sikre likebehandling uavhengig av om saken behandles i Skattedirektoratet eller ved ligningskontorene, og gir derfor støtte også til dette forslaget.

Kriterier for avgrensning mot Skattedirektoratet

I dagens system er det ingen begrensninger når det gjelder hvem som kan be om bindende forhåndsuttalelse fra Skattedirektoratet så lenge spørsmålet ligger innenfor det området som omfattes av ordningen og den som ber om uttalelsen selv blir direkte berørt av det spørsmålet saken gjelder. Hvilke saker som i fremtiden kan behandles av ligningskontorene og hvilke saker som også i fremtiden må behandles av Skattedirektoratet må i utgangspunktet vurderes ut fra en rekke kriterier som kompleksitet, kompetansekrav ved behandling, krav til søkers rettsikkerhet, sakens prinsipiell betydning og allmenn interesse.

FNH deler arbeidsgruppens syn om at det vil være vanskelig å gi detaljerte retningslinjer for en arbeidsdeling mellom Skattedirektoratet og ligningskontorene i saker om bindende forhåndsuttalelser med basis i ovennevnte faktorer. FNH støtter derfor arbeidsgruppens mer generelle forslag om at anmodninger som ligningskontorene anser som kompliserte eller anmodninger hvor uttalelsen vil være av prinsipiell betydning eller av allmenn interesse skal behandles av Skattedirektoratet.

Avgrensning i henhold til beløpsgrense

Kombinasjonen av bredden i problemstillingene som vil kunne bli tatt opp, begrensninger i ligningskontorenes kompetanse og forslaget om en saksbehandlingsfrist for ligningskontorene på tre uker kan samtidig tale for ytterligere begrensninger i ligningskontorenes fullmakt til å gi bindende forhåndsuttalelser. Arbeidsgruppen har vurdert avgrensninger knyttet til saksområde, skatteyrtergrupper og beløpsgrenser. I likhet med arbeidsgruppen mener vi at behovet for en ytterligere avgrensning i forhold til faktorene nevnt i foregående avsnitt best vil kunne møtes med å innføre en øvre beløpsgrense for hvilke saker som kan behandles av ligningskontorene. Arbeidsgruppen foreslår å sette denne grensen til 10 millioner kroner. En beløpsgrense er i seg selv ingen indikator på hvor kompleks og arbeidskrevende en sak kan være. FNH støtter derfor

forslaget prinsipielt, men har samtidig ingen sterke synspunkter på hvor en slik beløpsgrense bør gå. Beløpsgrensens rolle må i første rekke være å sikre en ut fra ovennevnte kriterier best mulig arbeidsdeling mellom Skattedirektoratet og ligningskontorene i disse spørsmålene.

Forslag om tidsavgrensning av avtalenes bindende virkning

Bindende forhåndsuttalelser er aktuelt for to typer transaksjoner. Den ene gruppen er enkeltstående transaksjoner hvor de skatte- og avgiftsrettslige spørsmål knytter seg til selve gjennomføringen av transaksjonen. Den andre typen transaksjoner er der hvor skattesubjektet skifter permanent – eller langvarig – skatterettslig status. Det er for sistnevnte type transaksjoner det nå vurderes en tidsavgrensning av avtalens bindende virkning.

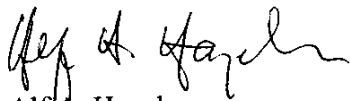
En uttalelse knyttet til transaksjoner hvor skattesubjektet skifter status permanent eller langvarig vil etter dagens regelverk kunne påberopes helt til det vedtas en lov eller forskrift som sier noe annet, eller eventuelt til institusjonens virksomhet endres. Forslaget innebærer at en tidsavgrensning av uttalelsens bindende virkning også vil kunne gjøres gjeldende ved endringer i fortolkningen av det rettslige grunnlaget som lå til grunn for forhåndsuttalelsen. Høringsinstansene bes også om å vurdere om det isteden, eller i tillegg, skal innføres en maksimaltid for hvor lenge uttalelsen skal være bindende.

FNH legger i dette spørsmålet avgjørende vekt på at en utvidet mulighet til avgrensning av avtalens bindende virkning vil svekke skatteytters rettssikkerhet og bidra til mindre forutberegnelighet. Hensynet til skattemessig likebehandling bør som i dagens situasjon ivaretas ved lov- og forskriftsendringer. Det bør heller ikke innføres en maksimaltid for hvor lenge uttalelsen skal være bindende. FNH mener samtidig at fortolkningsendringer knyttet til internasjonale skatteavtaler, der dette følger av internasjonal og norsk praksis, bør kunne være grunnlag for å oppheve en bindende forhåndsuttalelse i skatte- og avgiftssaker.

Vennlig hilsen

FINANSNÆRINGENS HOVEDORGANISASJON

Næringsøkonomisk avdeling

Alf A. Hageler

Direktør

Bjørn Harald Martinsen

Underdirektør